

NAŠA SKUPNOST

IZDAJA ZA SLOVENIJO

LETO III STEV. 5
BEOGRAD
10. marca 1957
Izhaja dvakrat mesečno,
vsako drugo soboto
CENA 10 DINARJEV
LETNA NAROČNINA 250 DIN

GLASILO PREDSEDSTVA ZVEZNEGA ODBORA SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE

AKTUALNA TEMA

STANOVANJSKA SKUPNOST

Zvezna ljudska skupščina je 26. februarja sprejela resolucijo o načelih stanovanjske zakonodaje. Ta pomembni dokument je posvečen vprašanju nadaljnje ureditve vrste družbenih problemov, s čimer se bo zagotovilo izboljšanje družbenega standarda naših delovnih ljudi, posebno v mestnih in industrijskih središčih. V tej resoluciji je v prvi vrsti govora o odnosu do človeka in o tem, kako naj bi ljudi postopno osvobodili težav in skrbi, ki nastajajo na osnovi zaostalih ekonomskih in družbenih odnosov. V tem smislu bodo stanovanjske skupnosti pri nas razen delavskih svetov in komun še en pomemben činitelj v mehanizmu naše socialistične demokracije in kot take elementarna žola družbenega upravljanja in dviga družbene zavesti.

Kako naj se uresničijo perspektive, ki jih odpira resolucija zvezne ljudske skupščine z dne 26. februarja? Iz dokumenta je jasno razvidno, kakšne so na tem področju naloge osrednjih organov. Toda, da bi uresničili vso zamisel, pa bo potrebna konkretna akcija družbenih organizacij: za pomoč ženi-gospodinj, za zaščito otrok, za zgraditev komunalnih servisov, za popravilo poslopij, za ceneno graditev stanovanj, za kulturno in hitro preskrbo prebivalcev stanovanjskega bloka, za odpiranje kulturnih ustanov kakor še za marsikaj drugega. To so hkrati tudi prvi pogoji, da bi državljani dejansko mogli opravljati na principu samopomoči brez posredovanja organov oblasti in uprave svoje sakdanje življenja.

Smotrov, ki jih je postavila skupščina, ne bo mogoče uresničiti preko noči. To bo dolgotrajen proces. Sicer pa to ni odvisno samo od naših želja, temveč prav tako od tega, koliko bo mogla izločiti skupnost, komuna, podjetje in vsak posameznik materialnih sredstev za vzdrževanje in zgraditev novih stanovanj. Nekaj pa je gotovo, a to je: ta proces se bo uresničeval toliko hitreje in toliko bolj skladno, kolikor bolj vsestransko bo sodelovanje in kolikor bolj zavestni bodo napor vseh družbenih in državnih organov in činiteljev na tem področju, posebno pa na področju komune. Tone Skalar

Nekatere izkušnje iz dela državnih upravnih organov

Odgovori tovariša Veljka Zekovica na vprašanja uredništva
»Naše skupnosti«

V procesu nadaljnjega utrjevanja družbenega in državnega sistema v naši državi ima določeno vlogo tudi državna uprava. Pravilno organizirana uprava ni samo izvršilec v okviru svojih pristojnosti, temveč prav tako važen činitelj v boju za dejansko samostojnost organov družbenega upravljanja.

V zvezi s to problematiko je tovariš Veljko Zeković, sekretar zveznega izvršnega sveta, odgovoril na nekatera vprašanja, ki mu jih je zastavilo uredništvo »Naše skupnosti«.

Vprašanje: Kakšne so osnovne izkušnje v graditvi državne uprave, posebno pa upravnih organov v komunah po sprejemu zakona o ureditvi občin in okrajev in zakona o državni upravi?

Odgovor: Z zakonom o ureditvi občin in okrajev in z zakonom o državni upravi so bili postavljeni organizacijski temelji in določena načela dela državne uprave, ki ustrezajo nadaljnjemu razvoju komunalnega sistema. Zato pomeni uveljavitev teh zakonov velik prispevek k uvrstitvi zakonitosti v delu uprave in za njeno uspešno funkcioniranje. Z njima so bile odstranjene določene nejasnosti, ki so bile prej glede nalog državne uprave, ugotovljen je bil njen položaj, določene enotne oblike organizacije tako zvezne in republiške kakor tudi lokalne uprave, izpopolnjena njihova organizacijska struktura in regulirani njihovi medsebojni odnosi.

Lahko torej rečemo, da so bila s tema zakonoma odstranjena z dnevnega reda načelna vprašanja državne uprave. Sedanja problemi funkcioniranja državne uprave izvirajo predvsem iz nedokončnosti njene notranje organizacije, neizgrajenosti delovnih metod in posebno še vedno občutnega pomanjkanja strokovnih kadrov. Razen tega manjkajo nekateri predpisi o razdelitvi pristojnosti, ki bi bili v skladu s postavljenim upravnim mehanizmom.

Zaradi neobstoja predpisov o notranji organizaciji in delu zveznih in republiških organov uprave še vedno ni odločeno, v čigavo področje spadajo določeni posli. To negativno vpliva tako na delo

teh organov kakor tudi na delo ustreznih organov uprave ljudskih odborov. Sedaj pripravljajo predpise, ki naj regulirajo notranjo organizacijo in poslovanje zveznih in republiških upravnih organov. Med tem delom je ponekod prišla do izraza težnja, da bi notranjo organizacijo »napihnila«, da bi za vsako delo organizirali posebne organizacijske enote, da bi organizacijsko razdelitev razdrobili na veliko oddelkov. Mislim, da je zato čimprejšnja uveljavitev predpisov o notranji organizaciji in ugotovitev ustrežajoče sistematizacije potrebna in koristna.

Po analizah, ki so bile opravljene konec lanskega leta, lahko rečemo, da so se upravni organi v občinah, kjer jim je okraj nudil dovolj pomoči, večinoma dobro znašli. Poudarjajo na primer, da v prvem polletju 1956 leta v nekaterih okrajih število pritožb proti odlokom, ki so jih sprejemali občinski upravni organi, ni bilo večje od normalnega števila takih pritožb v času, ko so večino teh problemov reševali na okrajih.

Kar se tiče pristojnosti lokalnih upravnih organov, nam dosedanje izkušnje povedo, da je treba v skladu s postavljenimi načeli o razdelitvi pristojnosti med politično-izvršnimi in upravnimi organi iti naprej v smeri prenašanja na uprav-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Nekatere izkušnje iz dela državnih upravnih organov

(Nadaljevanje s 1. strani)

ne organe tudi tistih upravnih poslov, ki so bili doslej pridržani v pristojnosti svetov ljudskih odborov. V praksi se je pokazalo, da so organi družbenega upravljanja v samoupravnih ustanovah in organizacijah dosegli mnogo bolj vidne rezultate, kolikor bolj vsestransko je bilo sodelovanje med njimi in sveti ljudskih odborov. Po drugi strani se sveti, ki so bili preobremenjeni z upravnimi posli, niso mogli posvetiti problemom družbenega upravljanja in najdemo zato še ved-

no administrativne značilnosti v odnosih med temi sveti in organi družbenega upravljanja. Končno je to tudi vplivalo, da niso postali upravni organi ljudskih odborov povsod samostojni v sprejemanju upravnih aktov. Te napake izvirajo v veliki meri iz nezadostne strokovnosti uslužbencev, to pa ne bi smelo biti vzrok, da teh poslov ne bi prenesli na upravne organe, temveč to samo pomeni, da se je treba še bolj potruditi za izboljšanje strokovne sestave lokalnih upravnih organov, posebno v občinah.

rednih slušateljev upravnih šol, ki so bile ustanovljene konec lanskega leta. Prihodnje leto bodo pri upravnih šolah organizirali tudi dopisno šolanje za izredne slušatelje in bo tako omogočeno večjemu številu občinskih uslužbencev, da bodo šli skozi te šole. Temeljna in nujna metoda, ki jo je treba za sedaj za strokovno usposabljanje kadrov v ljudskih odborih najbolj široko uporabiti, pa ostanejo tečajji in seminarji v okviru posameznih služb in druge oblike strokovne pomoči po republiških in okrajnih organih. Razen tega je nujno, da se dosledno izvajajo določbe o natečaju, ker je to pomembno jamstvo kontrole javnosti, da ne bodo v državno upravo sprejeti uslužbenci brez ustrežajočih dejanskih kvalifikacij. Dosledno izvajanje tega načela bo izločilo tudi razne negativne pojave intervencij, izognitev organom, ki so zadolženi za izvedbo natečaja, in podobno.

Vprašanje: V naši javnosti pogosto slišimo pripombe, da prihajajo »od zgoraj« zahteve po najrazličnejših podatkih, pregledih, evidencah, kar komune in gospodarske organizacije z upravnim aparatom, ki ga imajo, zelo težko zmorejo. Zastavlja se vprašanje, ali ima ta splošni občutek, ki ga imajo naši ljudje, posebnog na občinah in okrajih, neko osnovo in ali so vse zahteve višjih organov upravičene?

Odgovor: Mnenja sem, da je mogoče reči, da ta vtis ni neutemeljen. So primeri, da zahtevajo »višji« organi stalno kakšne nove podatke izven določenih evidenc, da uvedena evidenca pogosto nima potrebnih tiskanih obrazcev, da zahteva državna uprava večših tudi podatke, ki jih zbira statistična služba itd. Nekateri republiški organi so celo odločali, ali bo za ustrežajočo upravno vejo v ljudskih odborih organiziran oddelek ali odsek, pa se je ugotovilo, da je zato organizacija ustreznih upravnih organov v ljudskih odborih postavljena širše, kakor bi bilo dejansko potrebno.

Z določbami zakona o državni upravi, ki se nanašajo na izdajanje navodil za izboljšanje delovanja službe in na zahtevanje podatkov o izpolnjevanju predpisov, se nikakor ni mislilo na take razpise in podatke in na kakšne hierarhične odnose, temveč se je težilo za tem, da s poznanjem dejanskega stanja zagotovimo

nudjenje strokovne pomoči upravnim organom občin in okrajev in kontrolo zakonitosti v delu teh organov. Odnosi med zveznimi, republiški, okrajnimi in občinskimi upravnimi organi naj bodo po zakonu o državni upravi zasnovani na vzajemnem sodelovanju in strokovni pomoči ter na vzajemnih pravicah in dolžnostih. Prav takega strokovnega sodelovanja in konkretne pomoči lokalnim upravnim organom pa ni bilo v tisti meri, kolikor bi bilo to potrebno. Tako bi bili republiški in okrajni organi na primer mogli v tej smeri napraviti več kakor doslej s prirejanjem seminarjev, nudenjem pomoči na kraju samem, z izdajanjem priročnikov itd. Prav tako ni mogoče reči, da so ti organi ustvarili dovolj vpogleda in kontrole zakonitosti predpisov ljudskih odborov, kar bi prav tako bila konkretna in potrebna pomoč ljudskim odborom v uresničevanju zakonitosti.

Lahko pričakujemo, da bo uveljavljanje načel zakona o državni upravi kakor tudi zakona o splošnem postopku prispevalo h krepitvi politične odgovornosti vsakega uslužbenca, k večji delovni disciplini v upravnih organih v celoti, k sodobnejšemu notranjemu organiziranju in večji zakonitosti. Kar se tiče statusa uslužbencev, bo reguliran z zakonom o javnih uslužbencih, ki bo v kratkem izročen v širšo diskusijo.

Ni dvoma, da bo uprava, ki bo zgrajena na načelih, o katerih sem govoril, in ki bo poslovala, učinkovita in kvalificirana delati v skladu z enotnimi načeli našega splošnega razvoja, prispevala prav tako k nadaljnji graditvi socialističnih odnosov v naši državi.

Vprašanje: Kakšni so temeljni problemi nadaljnje izgradnje upravnega aparata v okrajih in občinah?

Odgovor: Iz tega, kar smo povedali v odgovoru na prvo vprašanje, izhaja, da bi se morali v nadaljnji graditvi državne uprave, to pa pomeni tudi upravnih organov v okrajih in občinah, posvetiti problemom notranje organizacije, delovnih metod in izpolnjevanju kadrov. Razen tega bo bistvenega pomena za izpolnitev državne uprave tudi reguliranje statusa državnih uslužbencev na osnovah, ki ustrezajo sprejetim načelom o položaju, nalogah in delu upravnih organov.

Predpisi o notranji organizaciji in delu zveznih in republiških upravnih organov bodo, kakor sem rekel, v kratkem sprejeti in mislim, da bo potem več možnosti tako za proučevanje funkcioniranja notranje organizacije kakor delovnih metod uprave ljudskih odborov. Ljudski odbori so doslej večinoma posvetili malo pozornosti tem vprašanjem in nujno bo, da jim sekretariati za splošno upravo in sekre-

tariati za zakonodajo nudijo v tem pogledu potrebno pomoč.

Problem strokovnih kadrov pa ostaja še naprej osnovni problem v graditvi upravnih organov ljudskih odborov, posebno v občinah. Kakor je znano v predpisih o razdelitvi skupnega dohodka gospodarskih organizacij že prihaja do izraza težnja k nadaljnji krepitvi materialne osnove in razširitvi pristojnosti občin, čedalje bolj pa bo prihajala do izraza tudi na drugih področjih, kar bo, razumljivo, še bolj terjalo kakovostno krepitev kadrovske sestave občinskih upravnih organov. Od uvedbe novega komunalnega sistema se je število strokovnih kadrov v občinah nekaj povečalo, bilo pa je to večinoma v sorazmerju s splošnim povečanjem uslužbencev v občinah, do katerega je tedaj prišlo zaradi prenosa novih pristojnosti na občine, kar pomeni, da se njihova struktura ni pomembneje spreminjala.

Tega problema ne bo mogoče rešiti izključno s štipendiranjem študentov in

Uredniški odbor

»NAŠE SKUPNOSTI«

Nikola Balog, Tone Vratuša, Todor Vujasinović, Danilo Vuković, Dušan Vuković, Kiro Gligorov, Ašer Deleon, Milun Ivanović, Petar Ivičević, Jovan Janković, Jovan Marinković, Ljubislav Marković, Nikola Miljančič, Mitro Mitrović, Ante Novak, Vojin Popović, Zdenko Has, Nikola Cobelli, Rajko Skaljak

Predsednik uredniškega odbora

KIRO GLIGOROV

Glavni in odgovorni urednik

RAJKO SKALJAK

UREDNIŠKI ODBOR ZA SLOVENIJO

Ivo Klemenčič, Vasja Kogej, Viktor Kotnik, Mile Smolinsky, Pavle Zaucer

Predsednik uredniškega odbora

za Slovenijo

PAVLE ZAUCER